

Lago Maggiore in cijfers

1

veerlijn vervoert auto's van de ene naar de andere oever.

2

landen, met drie regio's, grenzen aan het meer.

3

grote beschermde natuurgebieden en een paar kleinere zijn rond het meer te ontdekken.

7

werelderfgoedlocaties van UNESCO liggen in de omgeving van Lago Maggiore.

12

golfbanen liggen er rond het meer.

20

procent van het meer ligt in Zwitserland.

20,68

m hoog is het kolossale beeld van San Carlone.

53

musea zijn er te bezoeken.

60

slotzusters wonen op het eilandje San Giulio in het Lago D'Orta.

80

en meer toevoerrivieren monden uit in het meer.

100

regendagen per jaar zijn er in Locarno.

212,5

km² is de grootte van het meer, dat daarmee het op een na grootste van Italië is. De lengte is 66 km.

220

m in de diepte storten bungeejumpers zich in de Valle Verzasca.

296

km begaanbare landwegen, 398 km paden en 72 km verdedigingswerken vormen de Linea Cadorna.

700

km gemarkeerde wandelroutes vind je in de Vallemaggia.

1900

en meer plantensoorten gedijen in het bijzondere klimaat van Lago Maggiore.

2300

uren schijnt de zon jaarlijks in Locarno.

4634

m hoog is de Monte Rosa, die tot het panorama van het meer behoort.

20.000

arbeiders hebben een eeuw geleden de Linea Cadorna aangelegd.

372
m diep is het meer op zijn diepste punt.

Het kompas van Lago Maggiore

15 manieren om je onder te dompelen in de regio

1

O
OVERIGENS

De in de jaren 20 van de vorige eeuw geopende spoorlijn van Locarno naar Domodossola vormde een verbinding tussen de Gotthard- en de Simplonspoorlijn, en ook tussen Tessin en het kanton Wallis.

N
NOG IETS

In het schoorsteenvegersdorp **Santa Maria Maggiore** 2 komen in het eerste weekend van september schoorsteenvegers uit heel Europa bijeen. Een klein museum documenteert de geschiedenis van dit beroep (Museo dello Spazzacamino, Parco Villa Antonia, tel. 0324 90 56 75, www.museo-spazzacamino.it).

Met de trein en de boot – Lago Maggiore Express

De Lago Maggiore Express belooft een onvergetelijke tocht over bergen, door dalen en over water. Met de trein en de boot bezoek je diverse locaties die bij elkaar een prachtig beeld geven van het rijk gevarieerde landschap rond het meer.

Voor deze rondgaande tocht van één of twee dagen zijn goed weer en helder zicht een groot voordeel. Je krijgt in geconcentreerde vorm (en ook nog vrij goedkoop) alles te zien wat deze regio zo bijzonder maakt: de mengeling van prachtige mediterrane planten op de westoever en op de eilanden, de woeste oostoever, het bergland en de bijbehorende dalen en daarachter de met sneeuw bedekte Alpen.

Je kunt de tocht maken vanuit elke gewenste plaats en in beide richtingen. Het best kun je beginnen in Stresa of Locarno. Bekijk eerst wel de dienstregeling om te bepalen waar je even een pauze kunt inlassen en of er dan weer treinen of boten vertrekken voor het vervolg. Ook wordt aangeraden om 's ochtends zo vroeg mogelijk te vertrekken. Maak de reis liever niet in het weekend en ook niet in augustus vanwege de drukte.

Een spectaculaire treinrit

De aanlegsteiger van de veerboot en het station van de Centovalli-trein liggen in **Locarno/Muralto** 1 een paar honderd meter van elkaar. De reis over de smalspoorbaan in een trein met grote panoramavensters duurt een kleine twee uur. De trein klimt 800 m omhoog naar de hooggelegen Val Vigezzo en kronkelt dan aan het einde van het traject in scherpe haarspeldbochten omlaag naar Domodossola. De trein rijdt ratelend over meer dan tachtig bruggen en door meer dan dertig tunnels.

Domodossola 3 bezit een mooi middeleeuws centrum met smalle straatjes. Het middelpunt is

de Piazza del Mercato, met arcaden, loggia's en mooie gevels uit de 15e en de 16e eeuw.

De laatste etappe met de (gewone) trein voert van Domodossola door het dal van de rivier de Toce naar **Stresa** 4. Van het station in Stresa kun je lopend (ca. 10 min.), met de bus of een taxi naar de aanlegsteiger van de boot gaan.

Vanaf het water gezien

In de boot kijk je uit op de belle-époquehotels aan de promenade van Stresa. Langs het water staan ook talloze mooie, maar in verval geraakte villa's met verwilderde tuinen. Veel aanlegsteigers zijn mooie voorbeelden van de Jugendstil met smeedijzer en glas. De tocht voert langs de **Isole Borromeë** (► blz. 66), het **klooster Santa Caterina del Sasso** (► blz. 88), de **Castelli di Cannero**, het dorp **Carmine Superiore** en de pittoreske kleurige huizenrijen van **Cannobio** (► blz. 48). De **Isole di Brissago** (► blz. 42) geven een verlokkelijke aanblik met hun reusachtige moerascipressen langs de oever. En ook **Ascona** (► blz. 33) ziet er vanaf het meer heel anders uit. In **Locarno** 1 wordt de tocht afgesloten.

INFORMATIE

Lago Maggiore Express: kaartjes zijn verkrijgbaar bij elke halte van deze tocht, voor één dag € 34/ CHF 38 (kinderen € 17/ CHF 19), voor twee dagen € 44/ CHF 50 (kinderen € 22/ CHF 25). Op de tweede dag geldt het kaartje ook voor alle andere bootverbindingen. Voor het oversteken van de landsgrens is een geldig identiteitsbewijs nodig. Eind mrt.-half okt. do.-zo./feestdagen, juni-aug. ook ma.-di. boottocht ca. 3 uur, Centovalli-trein 2 uur, trein van Domodossola naar Stresa ca. 45 min., www.lagomaggiore-express.com.

Uitneembare kaart: C/D-G 1-7 en kaart 2 | Reisduur: boot en trein ca. 6 uur

12

Adelaarsnest boven het meer – Santa Caterina del Sasso

Tegen een steile rotswand zit aan de oostzijde van het meer bij Reno het kleine, oeroude klooster Santa Caterina del Sasso geplakt. Vooral in de namiddag krijgt het een fraaie gloed van het zonlicht, dat kunst en natuur op een betoverende manier verbindt. Het tussen hemel en water tegen de rots geplakte klooster zie je het moeit vanaf het meer.

Als je niet vanaf het water komt, is het zeker aan te raden om de vele treden omlaag te voet af te leggen. Neem dus liever niet de lift, want dan mis je het prachtige uitzicht op het meer en de westoever. Ook is het boeiend om de gezichten te zien van de bezoekers die terug omhooggaan en al hebben gezien wat je nog staat te wachten. Zie het als een voorbereiding op het klooster.

Van schipbreukeling tot zalig verklaarde Het **kloostercomplex** 1 is op een bijna onmogelijke plek aan de voet van een steile rotswand gebouwd bij de plek waar het Lago Maggiore het diepst is. Volgens de legende leed de later zalig verklaarde Alberto da Besozzi, een rijke textielhandelaar, hier in de 12e eeuw schipbreuk. Hij legde de gelofte af dat hij, als Sint-Catharina van Alexandrië hem zou redden, voortaan als kluizenaar zou leven. Daarna kwamen gelovigen naar hem toe en vereerden hem als een heilige.

Eind 12e eeuw werd de eerste kapel gebouwd. Er woonden diverse kloosterorden en ondanks de gevaarlijke, door vallend gesteente bedreigde ligging, werd het complex verder uitgebreid. De afzonderlijke bouwperiodes zijn goed te zien.

Kleinood van Varese

Je betreedt eerst het **Convento Meridionale** (15e-19e eeuw), waarvan het oudste deel een mooie kapittelzaal met fresco's uit de vroege 15e eeuw is. Je ziet onder andere fragmenten van

een kruisigingstafereel en aan de andere kant een fresco dat de genezing van een gebroken paardenbeen weergeeft.

Onder de arcaden van het elegante Conventino uit de 14e eeuw zie je nu helaas alleen verbleekte resten van een dodendans. Daarna kom je via een zuilengang in de eigenlijke kerk. Deze bestaat uit drie gebedshuizen die in verschillende perioden zijn gebouwd: een kleine **kapel** uit de 12e eeuw en twee latere kapellen, de **San Nicolao** met interessante fresco's uit de 14e eeuw en de **Santa Maria Nova**.

Als door een wonder kwam in 1640 een steenlawine net boven het klooster tot stilstand. Een enorm rotsblok bleef in het dak van de kerk hangen, en viel pas in 1910 naar beneden. In de kerk ligt in een glazen sarcofaag de zalig verklaarde Alberto da Besozzi.

In de 19e eeuw werd het klooster gesecculariseerd, waarna het lange tijd werd verwaarloosd. In de jaren 70 werd eindelijk begonnen met de restauratie – en werd de provincie Varese eigenaar van het kleinood. Sinds april 2019 wordt het complex beheerd door franciscanen.

C
CONCERT

In de zomer worden sfeervolle concerten gegeven, soms ook op het mooie kleine orgel uit de 18e eeuw.

In de namiddagzon is Santa Caterina del Sasso op haar mooist.

B
BIJKOMEN

Voor een hapje en een drankje kun je in Reno terecht bij **Circolo** 1 (Via Brughiera 2, tel. 0332 64 88 94, www.circolodireno.it) en aan de promenade bij bistro **Laguna Blu** 2 (Via Max Hotz, tel. 0332 64 75 45, www.bistrolagunablu.it).

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Santa Caterina del Sasso 1: tel. 0332 64 77 60, www.santacaterina.delsasso.com, apr.-sept. 9.30-19.30, okt.-mrt. ma.-vr. 13.30-18, za.-zo. 10-18 uur; geen bezichtiging tijdens kerkdiensten, € 5, lift € 2. Van Santa Caterina kun je met de boot naar de Isole Borromee varen.

OVERNACHTEN

In het dorp Reno (15 min. lopen) staat aan het meer het kleine, eenvoudige familiehotel **Riva Meublé** 1. Mooi uitzicht van de balkons en het schaduwrijke terras (Via Lungolago 14, tel. 0332 64 71 70, mrt.-okt., www.albergoriva.it, 2 pk met Italiaans ontbijt € 90-150; ligstoelen aan het strand € 5 per dag).

Uitneembare kaart: D 7 | Heenreis: van Angera ca. 15 km, van Luino ca. 23 km